

VIRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3615. szám

1956. október 9. kedd

4 oldal, 20 bant

A kvótaheszolgalattas hazaias köteleesség

A kapásnövények betakarítása rajonunk számos községében már befejezéshez közeledik. A kedvezőtlen időjárás ellenére is több kollektív gazdaságban, mezőgazdasági társulásban és az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok is elég termést termeltek a kukoricából, napraforgóból, burgonyából és egyéb terményekből. Ismét bebizonyosodott, hogy az olyan helyeken, ahol alkalmazták a fejlett agrotechnikai módszereket, a termések átlagon felüliek.

A zabnani állami gazdaság barackai osztályán például az előirányzott 8000 kiló helyett 18.000 kiló burgonyát takarítottak be hektáronként. Vannak kollektív gazdaságok, ahol a kukorica hektáronkénti átlagtermése meghaladja a 35-40 mázást. Ilyen a kisiratosi Szabó Árpád kollektív gazdaság, a Testvériség mezőgazdasági társulás és számos egyéni gazdálkodó dolgozó paraszt is.

A falvak dolgozói nem érthették volna el az állam sokoldalú segítségét, gondoskodását nélkülül a magasabb eredményeket. Ezért minden kollektív gazdaság, minden mezőgazdasági társulás és egyéni gazdálkodó dolgozó paraszt hazaias köteleességének kell hogy érezze a kvótaheszolgalattas.

Az állam iránti kötelezettség teljesítése nagymértékben függ a községi néptanácsok munkájától. A községi néptanácsoknak és a begyűjtési minisztérium községi meghatalmazottainak feladata, hogy idejében megszervezzék a begyűjtést, olyan intézkedéseket fogadjanak, amelyek biztosítják a begyűjtés ütemes teljesítését.

Minden néptanácsi képviselő példamutatón, az első között szolgáltsa be az államnak járó kvótamennyiséget. Számos községben találunk olyan képviselőket, akik valóban hivatásuk magaslátán állnak. Majláton például a képviselők közül ötven dolgozók egyénileg földjüket és minden munkálatban képviselőhöz méltóan élelnek. Szabó Ferenc, Cseh József, Szőke István és Szőke Ignác már hetekkel ezelőtt eleget tett állam iránti kötelezettségének.

Szervezetten halad a kukorica, napraforgó, burgonya és egyéb termények beszolgalattasa a kollektív gazdaságokban. Rajonunk csaknem valamennyi kollektív gazdasága a kukorica töréssel párhuzamosan a beszolgalattast is elvégezte. A nagyiratosi Ady Endre kollektív gazdaság nemcsak a kukorica, de az összes ezévi kvótamennyiséget kiegyenlített. Több mint egy héttel ezelőtt szállította be a hátralevő kvótamennyiséget a kisiratosi Petőfi Sándor kollektív gazdaság is a kürtösi begyűjtő központba. Hasonlóképpen kiegyenlítette egész évi kvótáját mind gabonából, mind husból és tejből a ezenpáti Dózsa György kollektív gazdaság is.

Az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok között is találunk olyanokat, akik már napok óta elegendő tettek állam iránti kötelezettségüknek. Jancsi Dumitru, Popovici Anghel, Rusu Ioan, Nicodim Nicolae, Boca Veronica, Barjók Márton, László Antal kisiratosi, Trifu Dumitru, Contas Dumitru mondorlakai és más dolgozó parasztok példamutatón azonnal a betakarítás után eleget tettek állam iránti kötelezettségüknek.

Általában községi viszonylatban is sok helyen előrehaladtak a kvótaheszolgalattas. Kisiratoson 80 százalékosan végezték el, Majláton 70 százalékosan, a hét elejéig. Ütemesen halad a beszolgalattas Majláti és Kürtösi községekben is. Ezek a teljesítmények azt eredményezték, hogy rajoni viszonylatban 50 százalékosan értünk el a kukorica kvóta beszolgalattasában.

Azonban találunk olyan községeket is, amelyek érthetetlenül csak kis százalékosan érték el a kukorica kvóta kiegyenlítését. A fentemlített községek 70-80 százalékosan szemben Firtéazon például mindössze 12 százalékosan érték el. Hasonló a helyzet Mondorlakon, ahol 13 százalékosan teljesítették. Itt még megemlíthetjük, hogy ezek a községek nemcsak a kukorica, de a többi kvótaheszolgalattasban is utolsók. Mig rajoni viszonylatban a hus beszolgalattast a három negyedére 115,5 százalékosan teljesítették, Firtéaz község csak 82 százalékosan ért el. Ugyanígy a tejkvótát csak 87 százalékosan érték be. Gyengén halad a beszolgalattas Mondor, Celosér és más községekben is.

A lemaradás nagyrészt annak tulajdonítható, hogy az illetékes községi néptanácsok végrehajtó bizottságai és a terménybegyűjtő szervek meghatalmazottai nem fordítanak kellő figyelmet a begyűjtési terv teljesítésére. Nem szervezik úgy meg a munkát, hogy a dolgozó paraszt a földről egyenesen a begyűjtő központhoz szállítsa az államnak járó terménymennyiséget. A néptanácsi képviselőknek élen kell járniuk a beszolgalattasban és ugyanakkor köteleességük meggyőző munkát végezni a beszolgalattasban kullogó dolgozó parasztok között.

A begyűjtési terv ütemes teljesítése megköveteli, hogy a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai jobban ellenőrizzék a begyűjtési meghatalmazottak munkáját és segítsék azokat. Az állam iránti kötelezettség teljesítésében elválaszthatatlan feladat hárul mind a néptanácsokra, mind pedig a begyűjtési megbízottakra. A lehetőség meg van arra, hogy a kapásnövények betakarításának elvégzésével egyidőben az állam iránti kötelezettséget is teljesítsük. Ehhez azonban elszükség van a kommunizál, az agitátorok, a néptanácsi képviselők lankadatlan mozgósító munkájára.

A Román-Szovjet Barátság Hónapjának megnyitója a fővárosban

A Román-Szovjet Barátság Hónapja hagyományossá vált ünnepségein részvevő szovjet küldöttség szombaton reggel megérkezett a fővárosba.

A küldöttség tagjai: Vsevolod Nykolajevics Sztolietov biológus professzor, a Szovjetunió felsőoktatási miniszterének helyettese, a küldöttség vezetője; Jeraklija Luarszapovics Andronyikov író, a filológiai tudományok doktora; Alekszej Petrovics Marcsjev, a Szovjetunió hőse, a Szovjet Békébizottság tagja, a történelem tudományok kandidátusa, a Vöi Szovjet Frontharcosok Bizottságának felelős titkára; Abram Matvejevics Room, az OSzSzk érdemes művésze, a Moszkli rendezője; Jekaterina Kuzmicsina Oszipova, a moszkvai 243. számú iskola igazgatója;

V. N. Sztolietov beszéde

A szovjet tudományos és kulturális dolgozók küldöttsége nevében V. N. Sztolietov meleg testvéri üdvözlést mondott a gyűlés résztvevőinek és a román népnek s új sikereket kívánt a szabad és független népi Románia szocialista építelműjének nagyszerű tervéhez.

Önökkel együtt örvendünk minden sikerüknek, — mondotta — mert ezek a sikerek boldogságot hoznak a román népnek és erősítik a szocialista országok testvéri táborát.

Tudjuk, hogy a román nép jeles tudósokat, írókat és művészeket adott a világnak. De századok során a román népben szunnyadt tehetséget igazságtalan és néppellenes rendszer fojtotta el. Ezek a tehetségek most szabadon fejlődhetnek ki, termékeny talajon virágozhatnak.

V. N. Sztolietov elmondotta, hogy egyetlen nemzedék élete alatt hatalmas társadalmi változások mentek végbe a világban: a Szovjetunióban győzött a Nagy Októberi Forradalom, győzött a nagy kínai forradalom, számos európai ország felszabadult a tőkés iga alól, megjelent a béke, a szocializmus és demokrácia 900 millió hatalmas tábora, a szocializmus világrendszeré vált, összeomlott a gyarmati uralom rendszere Ázsiában, viharosan erősödik a nemzeti felszabadító mozgalom az afrikai és ázsiai országokban. Mindezek a változások új szakaszt nyitottak az emberiség történetében és megmutatták az egész világnak a diadalmas marx-lenin eszmék nagy erejét.

A mi nemzedékünk nagy tudományos felfedezések tanúja — mondotta a szónok —, majd kidomborította, hogy a modern tudomány vívmányai új, nagyarányú ipari forradalmat váltottak ki és új, gigantikus lendületet adnak a munka termelékenységének. De ezek a tudományos eredmények még jobban kidomborítják a szocialista gazdasági rendszer elkerülhetetlenségét és szükségességét. A korszerű tudomány természettől és tartalmától fogva is visszautasítja a kapitalizmust. Egyáltalában nem véletlen tehát az, hogy a világ legjelesebb tudósai egytől-egyik tevékeny harcosai a béke és a népek közti barátság eszméjének,

MEGKEZDTEK A VETÉST RAJONUNKBAN

A vingai kollektivisták is felkészültek az őszi vetésre s a munkálatokat brigádok és csoportok szerint végzik.

Az orcivalvi GTA 29 traktorosa dolgozik a nagy gazdaság földjén az őszi vetés sikeért. Október 6-ig 720 hektáron végezték el a vetőszántást. A traktorosok a kedvezőtlen időjárás ellenére is jól előkészítették a talajt az őszi vetésre. Mennyiségi és minőségi munkájukért főleg Kovács István, Ilia Flora és Halál Márton traktorosok érdemnek dícséretet.

A kollektivisták a betakarítási munkálatok elvégzésével hozzálátottak az őszi vetés megkezdéséhez. Október 6-ig elvetették 22 hektár rozsot, 24 hektár őszi árpat és 70 hektár búzát.

A vetési munkában élenjár a 7. és 4. számú brigád, Szelei Pál, illetve Sabin Pavel brigádvezetők irányításával.

A vingai kollektivisták azonban lemaradtak az állam iránti kötelezettség teljesítésében. A vezetőtanácsnak intézkednie kell, hogy a legrövidebb időn belül kiegyenlítsék tartozásukat.

Szeptemberi eredmények

A Fierarul gyárban

— Egyelőre ennyit tudok pontosan: szeptemberben a globális termelés 121 százalékos, a választási terv követelményeinek 100 százalékosan eleget tettünk. A munkatermelékenységi tervet is teljesítettük, de részletes adatokat erre vonatkozólag még nem adhatok, mert most dolgozunk ezen a tervosztályon — mondja Mészáros Nándor elvtárs, a gyár igazgatója.

A szeptemberi szép eredményhez nagymértékben hozzájárult a 27-1 ünnepi műszak, melyet a városi pártbizottság konferenciájának tiszteletére tartottak. Kimagasló eredmények születtek valamennyi üzemi osztályon.

A II. számú részlegen két Anna tűnt ki és pedig Farkas Anna és Tereteanu Ana, akik 450, illetve 381 százalékos teljesítményükkel növelték az ajtózárszég eredményeit.

A pántosztályon Polacsek Borbála presmunkásnő 244 százalékos eredménnyel most lett először élmunkás. Kandler Erzsébet, a többzörős élmunkásnő pedig a jelenlegi ünnepi műszakon is kitelt magáért 179 százalékos teljesítményével.

A IV. számú üzemosztályon, az ugynevezett alaprészlegen, Bora Teodor érte el a legszebb eredményt: 462 százalékos, de Brezan Andrei sem akart lemaradni, amit bizonyít 360 százalékos teljesítménye. Utánuk a felsorolásban újra női nevet találunk, Szabó Borbálát 237 százalékos eredménnyel.

A butorász és lakat szerelői is lelkesen dolgoztak, amit bizonyít Lukács Mária és Mennah Hilda 200 százalékos felüli megvalósítása.

Az említett élmunkásokról azt is meg kell jegyeznünk, hogy szorgalmasan, pontosan és rendszeresen dolgoztak a múlt hónapban. Nemcsak az ünnepi műszakban adták tudásuknak legjavát.

Vállalati vonatkozásban az előző hónapoz viszonyítva növekedett a globális termelés és ugyanakkor a minőség is javult. Ehhez Rusu Dumitru is hozzájárult minőségileg kifogástalan munkájával és számos újításával.

A I. Ranghef szerszámgépgyárban

az esztergályosok közül sokan szép teljesítményt értek el.

Elsőnek említjük Stanciu Ioan, aki szeptemberben lett először élmunkás 279 százalékos normatelteljesítménnyel. A legnagyobb eredményt Tóth Béla neve mellett látjuk: 405 százalék. Követlenül utána következtek Müller János, Friesen Jahn Herbert, Schneider József, Banciu Ecaterina és a többiek.

Hogy mi mindent gyártottunk ebben a hónapban, — tudnók Horváth Pál mester, — azt nehéz lenne felsorolni. Sok mindent.

Felsorol néhányat közülük: mezőgazdasági gépekhez és esztergapadokhoz szükséges alkatrészek, marógépekhez fogaskerekek, tengelyek és perselyek, stb.

A legjobb minőségét a Puskin brigád érte el — folytatta, — melynek tagjai: Nagy János II, Szilgyártó István, Renyi László és Czabai Ferenc.

Van-e olyan esztergályos, aki egyetlen napot sem hiányzott szeptemberben? — kérdezem.

Vannak sokan. Nehéz lenne valamennyit felsorolni. Mégis megemlítem Holzer Istvánt és Stolan Gheorghet, akiknek teljesítményén meglátszik, hogy a munkáid minden percét jól kihasználták. Ennek eredménye a 363, illetve 245 százalékos teljesítmény.

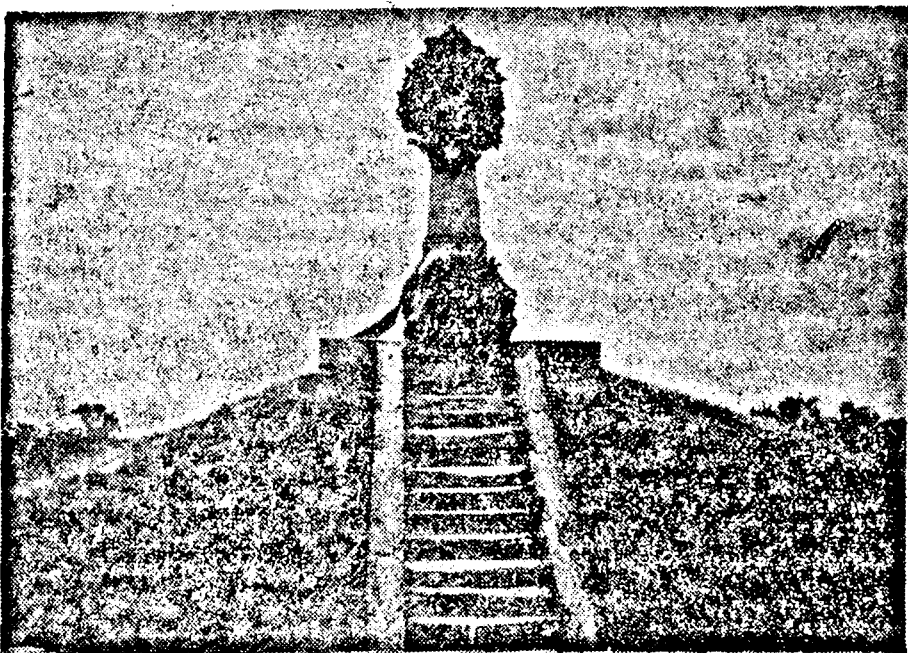
Az aradi színház Szépfalun

Az Aradi Állami Román Színház együttese a közelmúltban Szépfalu községben vendégszerepelt. Az aradi színművészek ezalkalommal Szlobodskoj és Duhovnyicsnyij Nászutas című zenés vígjátékát mutatták be a községi kultúrthozon színpadán. Az előadáson nagyszámúval vettek részt a szépfalusi dolgozók és nem egyszer hosszantartó, nyíltszíni táppsal jutalmazták a művészeket.

Szépfalu község dolgozói elismerésüket fejezték ki az áldozatkész aradi színművészeknek és szeretettel várják ismét közebbre az Állami Román Színház együttesét.

Georgescu Traian, levelező

A vértanuk emlékoszlopánál

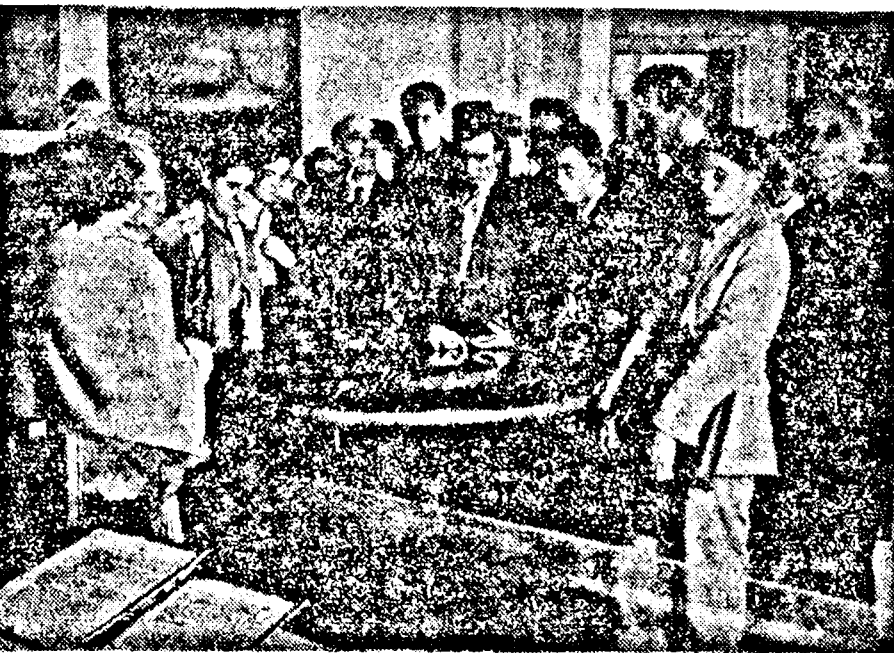

Október 6-án városunk több dolgozója, a magyar és román tannyelvi iskolák diákjai és tanárai, valamint külföldi küldöttségek, kegyelettel emlékeztek meg az 1848-49-es szabadságharc 13 vértanú tábornokáról.

Az emlékműnél rövid ünnepség keretében Kolomen Dezső elvtárs, a városi néptanács tanügyi osztályának főnöke román, Kovács Géza elvtárs, a 3-as számú középiskola tanára pedig magyar nyelven ismertette az 1848-49-es szabadságharc eseményeit.

A jelenlevők megkoszorúzták a hőskövesztőhelyi emlékoszlopát.

Békéscsabai diákok látogatása

A békéscsabai „Vásárhelyi Pál” hid- és vízműépítési technikum, valamint a „Róza Ferenc” főgimnázium csaknem 200 diákja és tanára érkezett nemrég városunkba. Megtekintették városunk nevezetességeit és részt vettek a vesztőhelyen rendezett megemlékező ünnepségen.

Látogatásuk során a vendégek megtekintették az 1848-49-es forradalmi múzeumot, ahol nagy érdeklődéssel állták körül a világosi kerekasztalt, amelyen a végzetes és gyászos következményű fegyverletelt 1849-ben aláírták.

A Vaskapunál évi 2 millió kw villamosenergiát termelő vízerőművet lehet építeni

BELGRAD. (Ágerpres). A TANJUG jelenti:

Visszatekintett Belgrádba a jugoszláv szakértők küldöttsége, amely Orsován megbeszéléseket folytatott a román szakértőkkel a Bázias-Vaskapu részlegen végzendő hidroenergetikai és a dunai hajózással kapcsolatos munkálatokról. A jugoszláv hajózási bizottság meghívására most román szakértők érkeztek Belgrádba.

A két ország szakértői az orsovai megbeszélések során meggyeztek arra vonatkozólag, hogy a Dunának ezen a szakaszán rendkívül kedvezőek a feltételek egyes nagyszabású hidroenergetikai tervek megvalósítására és a hajózási feltételeinek megjavítására. A szakértők szerint a Vaskapunál létesítendő 30 méteres vízesés, amely másodpercenként mintegy 5-6000 köbméter vízmennyiséget zúdít alá, körülbelül 2 millió kw. villamosenergiát tud szolgáltatni. Ezenkívül egy gát és egy zsilip felépítésével kétszer, vagy háromszor gyorsabban haladhatnak át a hajók a Vaskapunál, mint eddig. A hajózási pedig északra is lehetséges lesz.

TESTNEVELÉS SPORTSPORTSPORTTESTNEVELÉS

A november 7. ünnepére rendezett futóverseny városi szakasza

Vasárnap került sorra Aradon a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója tiszteletére szervezett nagyszabású futóverseny városi szakasza, amely jó rendezésben folyt le az Energia-Constructorul sportlétesítményén. Összesen 12 sportközösség 141 versenyzője állt rajthoz és feltűnő volt, hogy az Energia-Constructorulon kívül a többi szakszervezeti sportközösség távolmaradással tüntetett. A szakszervezeti sportközösségek magatartása eléggé nem helytelleni, mert ezen a hagyományos versenyen való részvétel erkölcsi kötelességük lett volna. Eppen a szakszervezeti sportközösségek távolmaradása okozta azt is, hogy a szenior nők versenyében egyetlen versenyző sem indult.

Ennek ellenére az egyes versenyszámokban szép küzdelmek alakultak ki és az iskolai sportközösségek csapatai közül kiemelkedtek az Ifjúsági Sportiskola, a 6. számú német középiskola, a textil-szakiskola és a CFR szakiskola.

A részletes eredmények a következők:

Ifjúsági fiúk, 1500 méter távon: 1. Ifjúsági Sportiskola 68 pont, 2. a 6. számú német középiskola 143 pont, 3. az 1. számú szakiskola 162 pont.

Ifjúsági lányok, 600 méter távon: 1. Textil szakiskola 32 pont, 2. a 6. számú német középiskola 55 pont, 3. a December 30. szakiskola 84 pont.

Szenior fiúk, 3000 méter távon: 1. CFR szakiskola 57 pont, 2. Aradi Energia-Constructorul 71 pont, 3. a 6. számú német középiskola 126 pont.

Az egyes versenyszámokban egyénileg elért eredmények az alábbiak:

Ifjúsági fiúk: 1. Florea Traian Ifjúsági Sportiskola, 2. Roveanu Aurel Ifjúsági Sportiskola, 3. Schira I. 6. számú német középiskola.

Ifjúsági lányok: 1. Pap Julianna 4. számú középiskola, 2. Condra Zamfira Vegyes pedagógiai iskola, 3. Ardelean Maria Textil-szakiskola.

Szenior fiúk: 1. Wittmann Ferdinand, 6. számú német középiskola, 2. Sulița Gheorghe CFR szakiskola, 3. Oraseanu Gheorghe CFR szakiskola.

Győztek a Voința asztaliteniszezői

Az asztali tenisz csapatbajnokság vasárnapi fordulójában az aradi Voința csapata 5:1 arányban megérdemelten győzött a nagyváradi Fl. Rosie ellen. Az aradiak egyetlen vereségét Kovács szenvedte el a nagyváradi Hegyesitől. A mérkőzések egyébként szép színvonalas játékok voltak. A részletek az alábbiak:

Dr. Papp-Spitz 2:1 (21:18, 19:21, 21:11).

Kovács-Hegyesi 0:2 (17:21, 16:21).

Andronache-Schwartz 2:0 (21:19, 21:17).

Dr. Papp-Hegyesi 2:1 (21:11, 9:21, 21:16).

Andronache-Spitz 2:0 (21:5, 21:12).

Kovács-Schwartz 2:0 (21:10, 21:15).

Előállók az aradiak.

Nagy aradi siker az RNK nemzetközi céllövőversenyén

Az RNK nagyszabású nemzetközi céllövőbajnoki versenye véget ért és az utolsó versenynapon átütőrejtű aradi siker született: Quintus Terezia aradi sportmester a kisbővízpuskával, 60 lövéses versenyben, fekvő testhelyzetben a világsúccsúrló Vaszilij Boriszov mögött — aki 598 kört ért el — 597 körös nagyszerű eredménnyel a második helyen végzett. Hasonló eredményt ért el a

harmadik, negyedik és ötödik helyre került M. Itkis (Szovjetunió), H. Herscovici (Román NK) és O. Jentsen (Dánia).

A gyorstüzelő pisztoly-versenyben szovjet versenyzők végeztek az első helyeken. Sorokin volt az első 589 körrel, Cserkasov a második 585 körrel, Nanosov pedig a harmadik 582 körrel.

Csak küzdelem után nyert a magyar válogatott

Magyar NK — Franciaország 2:1 (0:0)

A colombei stadionban lejátszott nemzetközi válogatott mérkőzés nagy küzdelem, iramos játékot hozott. A magyar csapat a következő összeállításban állt fel:

Grosits — Kárpáti, Börzse, Koltász — Bozsi, Berendi — Sándor, Kocsis, Hídeggúti (Machos), Puskás, Czibor.

Az első félidőben változatlan a játék és mindkét kapu gyakran forgó veszélyben. A 41. percben Hídeggúti helyére Machos áll be, aki a második

félidő 3. percében Sándor beadásából a magyar csapatnak szerezte meg a vezetést. Három perccel később egyenlített a francia csapat: Fontaine Koltász hibájából hálójába küldte a labdát. Nagy harc indul meg a győzelemért, amelyet a 42. percben Sándor jó beadása után Kocsis fejezt a franciák kapujába.

A magyar csapatból Grosits, Bozsi, Sándor és Kocsis a legjobbak, míg a francia együttesből a védelem játéka volt kiemelkedő.

A kosárlabda bajnokság őszi fordulójára

A kosárlabda bajnokság „A”-csoportjában megkezdődtek az őszi fordulók küzdelmei és az eredmények az alantiek:

FERFIAK: Sztálinvárosi Progressul—Bukaresti Locomotiva PTT 47:68, Sztálin ICF—Kolozsvári Progressul IMF 72:50, Nagyvárad Dinamo—Kolozsvári Energia Constructorul 59:42, Temesvári Sztálin—Hadsereg Központi Háza 47:58, Ma-

rosvásárhelyi Dinamo—Marosvásárhelyi Progressul 68:67.

NOK: Nagyvárad Fl. Rosie—Nagyvárad Progressul 32:19, Marosvásárhelyi Progressul—Bukaresti Energia Constructorul 26:45, Sztálin ICF—Sztálinvárosi Voința 60:53, Bukaresti Locomotiva—Kolozsvári Energia Metalul 59:36, Kolozsvári Sztálin—Bukaresti Sztálin M. I. 47:36.

Néhány sorban

A fartományi labdarugó bajnokság aradi mérkőzése: Aradi Progressul ICA—Zombolyai Energia Constructorul 1:1 (1:0), Karánsebesi Locomotiva—Aradi Fl. Rosie Com. Alimentar 3:1. A Voința Artex ellen a Csákvai Recolta nem jelent meg és így az aradiak 3:0 arányban nyertek.

Bukarestben a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság válogatottjait kézilabda csapata a román férfi kézilabda válogatottal mérkőzött és a találkozó 8:8 arányban döntetlenül végződött.

Zatopek Emil hosszabb szünet után ismét versenyzett és 10.000 méter 29:38,4 mp-es jó időeredményt ért el.

Prágában a téli stadionban a csehszlovák és a magyar öklívó válogatott csapatok mérkőztek és a csehek 12:8 arányban megszerezték a győzelmet.

Belfastban Írország válogatott csapata Anglia ellen mérkőzött, s a találkozó 1:1 arányú döntetlennel végződött.

Budapestben a Német Demokratikus Köztársaság és a Magyar NK női válogatott atlétika-csapatai találkoztak és a németek 63 és fél:49 és fél arányban nyertek.

A szovjet—román modern öttusa verseny második napján a vívást bonyolították le és két nap után a szovjet Novikov vezet, csapatban is a Szovjetunió együttese áll az élen.

Az atlétikai csapatbajnoki verseny keretében Lia Manoliu új csúcseredményt ért el a női diszkoszvetésben: 47,24 cm-re javította eddigi 4680 cm-es csúcseredményét.

Budapestben a magyar—román tornászverseny mind a férfiak, mind pedig a nők versenyében a magyarok vezetnek. A férfiaknál 570,35:546,60, a nőknél pedig 336,24:330,98 az eredmény az első versenynap után.

Szplitben a jugoszláv válogatott vízpoló csapatok legyőzték a román vízpolókat. Az ifjúsági csapatok mérkőzésén a jugoszlávok 2:1 (1:1) arányban, a szenior csapatokén pedig 6:4 (4:0) arányban nyertek.

A Pronosport október 14-i 41. számú szelvényén ismét nemzetközi mérkőzések, valamint A) és B) csoportbeli labdarugó mérkőzések szerepelnek. A szelvény az alábbi:

I. Ausztria—Magyarország

II. Bulgária—Német DK

III. Bukaresti Progressul—Sztálinvárosi Dinamo

IV. Kolozsvári Sztálin—Ploesti Energia Flacara

V. Bacăui Dinamo—Temesvári Sztálin

Berlinben Moszkva labdarugó válogatott csapata 6:2 (4:1) arányban legyőzte Berlin válogatott csapatát. Véget ért az országos női sakkbajnokság, amelyet M. Pogorevici nyert 12 ponttal Grabovetchi és Teodorescu előtt, akik 10—10 pontot szereztek. Az aradi Friedmanné (Locomotiva) a 10. helyen végzett 8 és fél ponttal.

Bukarestben vasárnap a román és a lengyel süket-némak labdarugó válogatottjai mértek össze erejüket és a román csapat 1:0-as félidő után 4:0 arányban legyőzte ellenfelet.

A Csepeli Vasas labdarugó csapata lengyelországi túrája során Sosnowiecben 5:0 arányban legyőzte az ottani Stahl együttesét.

Kassán a hagyományos maratoni futóversenyen ezúttal 72 versenyző rajtolt és a győzelmet a svéd Nielsson szerezte meg.

A 12 falafalos Pronosport szelvény

A Pronosport 40. számú október 7-i versenye a 12 falafalos szelvény az alábbi:

I. Román NK—Jugoszlávia nagypályás kézilabda

II. Franciaország—Magyar NK 2

III. Lengyelország B)—Franciaország B)

IV. Törölve

V. Sztálinvárosi Dinamo—Kolozsvári Sztálin

VI. Ploesti Energia Flacara—Fl. Rosie UTA

VII. Bukaresti Dinamo—Bukaresti Locomotiva

VIII. Nagyvárad Progressul—Bacăui Dinamo

IX. Petrozsényi Energia Minerul—Temesvári Locom.

X. Turnuseverini Locomotiva—Aranygyéresi Energia

XI. Resicai Energia Metalul—Nagyszebeni Progressul

XII. Marosvásárhelyi Recolta—Medgyesi Energia Flacara

A) Lupényi Energia Minerul—Szászrégeni Recolta

VI. Temesvári Locomotiva—Bukaresti Dinamo

VII. Nagyvárad Progressul—Petrozsényi Energia Minerul

VIII. Aranygyéresi Energia Metalul—Marosvásárhelyi Recolta

IX. Szászrégeni Recolta—Vajdahunyadi Energia Metalul

X. Sztálinvárosi Energia U. Tr. Metalul—Nagyszebeni Progressul

XI. Iasi Sztálin—Iasi Locomotiva

XII. Constantai Locomotiva—Sztálinvárosi St. Rosu Energia Metalul

Az aradi textilgyáriak katasztrófális veresége

A labdarugó bajnokság „A”-csoportjában lejátszott 20. forduló sokáig emlékeztet a marosvásárhelyi katasztrófális vereségekre: ilyen arányú vereséget a csapat eddig még sohasem szenvedett. Az aradi csapat súlyos vereségen kívül a forduló még más meglepetést is tartogatott. Elsősorban az eddig sereghajtó temesvári vasutasok arattak meglepetésszerű győzelmet Petrozsényben, de váratlan eredmény a Bukaresti Locomotiva győzelme a tavalyi bajnok Bukaresti Dinamo felett. Szombaton a bajnokságban vezető Hadsereg Központi Háza biztosan nyert a Bukaresti Progressul ellen, egyformán 3:1 arányban nyert a Nagyvárad Progressul és a Sztálinvárosi Dinamo. Itt a két sereghajtó lett az áldozat. A táblázat életpontjában nem állt be változás, csupán a Sztálinvárosi Dinamo előzte meg a bukaresti testvércsapatát. Annál jelentősebbek a változások a táblázat második felében, ahol a Nagyvárad Progressul a nyolcadik helyre került fel, megelőzve a Petrozsényi Energia Minerul együttesét, a temesvári vasutasok pedig az utolsó helyről a tízenegyedikre tornázták fel magukat, átadva az utolsó helyet a Kolozsvári Sztálinnak.

A táblázat így alakult:

Hadsereg Központi Háza	20	12	3	5	52	23	27
Temesvári Sztálin	19	9	6	4	31	20	24
Ploesti Energia Flacara	19	8	7	4	36	17	23
Aradi Fl. Rosie UTA	19	8	5	6	30	31	21
Bukaresti Locomotiva	19	6	8	5	38	26	20
Sztálinvárosi Dinamo	19	7	4	8	31	30	18
Bukaresti Dinamo	16	8	2	6	37	28	18
Nagyvárad Progressul	18	7	3	8	20	33	17
Petrozsényi Energia Minerul	17	6	4	7	22	26	16
Bukaresti Progressul	20	5	6	9	27	35	16
Temesvári Locomotiva	19	3	9	7	15	29	15
Bacăui Dinamo	19	5	4	10	18	34	14
Kolozsvári Sztálin	18	4	5	9	14	29	13

Beszámolók az alábbi:

Ploesti Energia Flacara—Aradi Fl. Rosie UTA 9:0 (4:0)

Bukarestben, az Augusztus 23. stadionban, több, mint 50.000 néző előtt játszottak le a mérkőzést, amely drámai lefolyású volt az aradi csapatra nézve. Az aradi együttes erőteljesebben kezdett és már az első 10 percben két gólt kapott, ami meglehetősen depresszióba a csapatot. Általában az aradiak nem tudták megtartani a ploesti együttes gyors játékának ellenszerét és a játékosok nehézségekbe szorultak. Az Energia Flacara látta, hogy Horváth kapusnak csak löni kell és így történt: minden labdát igyekeztek kapura irányítani. A gyors, korszerű játéknak meg is volt az eredménye: Horváthnak kilencszer kellett a labdát kizárni a hálóból. A kapott 9 gól közül legalább 5—6 védhető volt. A mezőny legjobbját a ploesti együttesből kerültek ki: Anton Munteanu, Bădulescu, Neacsu és Marinescu voltak a legjobbak, míg az aradi csapatból csak Jurca küzdött akarással. A mezőny kimagaslóan legyengébb játékos Horváth, az aradi csapat kapusa volt. Bolos a második félidő 25. percében megszerezte és kiment a szélre statisztálni.

A gólok Zaharia (3), Bădulescu (3), Cosmoc, Drăgan és Anton Munteanu (11-esből) osztozkodtak. Tóth Sándor (Nagyvárad) kisebb hibákat követve, kielégítően bíráskodott. A két csapat összeállítása a következő volt:

Ploesti Energia Flacara: Roman — Pahanou, Marinescu, Topa, Cosmoc, Neacsu — Zaharia, D. Munteanu, Drăgan, A. Munteanu, Bădulescu. — **Aradi Fl. Rosie UTA:** Horváth — Szűcs, Dusan, Farmati — Káspás, Seriózó — Jurca, Jenei, Bolos, Pecsovsky, Birău.

A többi eredmény:

Hadsereg Központi Háza—Bukaresti Progressul 4:1 (1:0). A szombaton lejátszott mérkőzésen a bajnokjelölt megérdemelten győzött. Góljait Alexandrescu, Victor Moldoveanu (2) és Tălaru osztozkodták, míg a Progressul gólját Ozon szerezte.

Nagyvárad Progressul—Bacăui Dinamo 3:1 (1:0). A nagyváradi csapat jobban játszott és rászolgált a számára fontos bajnoki pontokra. A gólokat Florea, Cuc és Tóth, illetve Giosanu szereztek.

Sztálinvárosi Dinamo—Kolozsvári Sztálin 3:1 (1:1). Irmos játék után a sztálinvárosiak szereztek meg a győzelmet. Góllövők: Szakács I. Isac (öngól) és Csegezi, illetve Moldoveanu.

Bukaresti Locomotiva—Bukaresti Dinamo 3:2 (1:0). A vasutasok már 3:0 arányban vezettek, amikor a Dinamonak sikerült szépítenie. A gólok Olaru, Georgescu és Ene II, illetve Voica és Călinoiu osztozkodtak.

Temesvári Locomotiva—Petrozsényi Energia Minerul 1:0 (1:0). A temesvári vasutascsapat, amelyben ismét játszott Kovács József, a petrozsényi oroszlanbarlangban is tudott győzni. Az egyetlen gólt is Kovács József szerezte.

Az „A”-csoportban egyébként csúszott a Hadsereg Központi Háza Aradon vendégszerepel, ahol az Aradi Fl. Rosie UTA-val mérte össze erejét, az október 21-i fordulón pedig a következő mérkőzések szerepelnek:

Nagyvárad Progressul—Petrozsényi Energia Minerul, Bacăui Dinamo—Temesvári Sztálin, Temesvári Locomotiva—Bukaresti Dinamo, Bukaresti Progressul—Sztálinvárosi Dinamo, Kolozsvári Sztálin—Ploesti Energia Flacara.

Néhány szó a labdarugó mérkőzések nézőinek magatartásáról

Nem vitás, hogy a legnépszerűbb sportág hazánkban és a világon csaknem mindenütt, a labdarugó, amelyet egyrészt a legtöbb sportoló választ, másrészt pedig, amelynek mérkőzéseit a legnagyobb érdeklődés kíséri.

Európa fővárosaiban egy-egy nagyobb nemzetközi mérkőzésen nem ritkaság a 100.000-en felüli nézőlétszám és hazai időket vonatkozóan is gyakran több mint 10.000-en jelennek meg egy-egy izgalmasabbnak ígérkező találkón. Mindez azt igazolja, hogy a sport szereti legjobban és ez a dinamikus labdajáték valóban rá is szolgát erre.

A mérkőzések nézői azonban nem mindig viselkednek úgy, ahogyan a sportversenyek látogatóinak viselkedniük kell. Nem arról akarunk itt beszélni, hogy egyes nézők minden alkalommal a vendégcsapatokat bíztatják, legyen bármely csapat a helyi együttes ellenfele, mert mindenki annak a csapatnak szurkol, amelyiknek akar. Egyes olyan megnyilvánulásokra akarunk itt rámutatni, amelyek mindinkább

Növekszik a marosvásárhelyiek előnye

A labdarugó bajnokság B) csoportjában lejátszott 19. forduló meglepetést a szászrégeni Recolta szolgált, amely otthonában győzte le a Lupényi Energia Minerul együttesét. A bajnokságban vezető Marosvásárhelyi Recolta győzött a Medgyesi Energia Flacara felett és ezzel megerősítette vezetőhelyét, s miután a vajdahunyadiak pontot vesztettek az újból sereghajtóvá lett sztálinvárosiakkal szemben, a Marosvásárhelyi Recolta előnye 4 pontra növekedett.

Marosvásárhelyi Recolta	19	12	4	3	44	12	28
Vajdahunyadi Energia Met.	18	8	8	2	34	15	24
Medgyesi Energia Flacara	19	10	3	6	27	22	23
Nagyszebeni Progressul	18	9	3	6	27	18	21
Aranygyéresi Energia Met.	19	7	5	7	18	22	19
Kolozsvári Locomotiva	19	7	3	9	25	32	17
Lupényi Energia Minerul	19	8	1	10	19	27	17
Resicai Energia Metalul	18	7	2	9	27	30	16
Szászrégeni Recolta	19	6	4	9	33	47	16
Aradi Locomotiva	18	7	2	9	25	37	16
Szatmári Progressul	18	5	5	8	27	36	15
Turnuseverini Locomotiva	18	5	4	9	21	22	14
Sztálinvárosi En. U. Tr. Met.	18	5	4	9	17	24	14

A forduló eredményei:
Szatmári Progressul—Kolozsvári Locomotiva 3:1, Resicai Energia Metalul—Nagyszebeni Progressul 1:0, Vajdahunyadi Energia Metalul—Sztálinvárosi Energia U. Tr. Metalul

Az Aradi Energia Metalul a labdarugó bajnokság „B”-csoportjában

A „C”-csoport IV. szériájában az aradi Energia Metalul G. Dimitrov bebiztosította bekerülését a labdarugó bajnokság „B”-csoportjába, mert most már ha el is vesztí hátralévő mérkőzéseit, akkor sem előzhetik meg. Az aradi Energia Constructorul értékes pontokat szerzett,

Aradi Energia Metalul G. Dim.	20	14	3	3	38	15	31
Craiovai Sztálin	20	10	4	6	25	14	24
R. Vilceai Fl. Rosie	19	10	3	6	42	22	23
Vörös Acéli Energia Metalul	19	9	5	5	29	25	23
Energia Flacara 14.	20	7	8	5	20	21	22
Fl. Rosie November 7.	20	10	1	9	30	34	21
Craiovai Locomotiva	20	7	5	8	32	37	19
Energia Metalul 108.	20	7	4	9	20	24	18
Aradi Energia Constructorul	20	5	7	8	21	27	17
Craiovai Energia Constructorul	20	5	4	11	19	29	14
Temesvári Progressul	20	6	2	12	20	36	14
Piskli Locomotiva	20	5	2	13	23	35	12

Beszámolók a mérkőzésekről:
Energia Metalul G. Dimitrov—Piskli Locomotiva 1:0 (0:0). A játék színvonala alatta maradt a várakozásnak és bár az aradi csapat többet támadott, mégis csak 11-esből

a Fl. Rosie November 7. pedig elvesztette itthon lejátszott mérkőzését. A forduló meglepetése a Temesvári Progressul újabb győzelme. A R. Vilceai Fl. Rosie—Vörös Acéli Energia Metalul eredménye nélkül a bajnoki táblázat így fest:

20	14	3	3	38:15	31
20	10	4	6	25:14	24
19	10	3	6	42:22	23
19	9	5	5	29:25	23
20	7	8	5	20:21	22
20	10	1	9	30:34	21
20	7	5	8	32:37	19
20	7	4	9	20:24	18
20	5	7	8	21:27	17
20	5	4	11	19:29	14
20	6	2	12	20:36	14
20	5	2	13	23:35	12

Pártélet

A mezőgazdaság szocialista átalakítása — nagyfontosságú időszerű feladat

Az elmúlt napokban zajlott le az aradrajoni pártbizottság konferenciája. A delegátusok megvitatották a rajoni pártbizottság és az ellenőrző bizottság beszámolóját, majd megválasztották a rajoni pártbizottságot és a revíziós bizottságot, valamint a háromtanári pártbizottság konferenciájára a küldötteket.

Miután a beszámoló foglalkozott a nemzetközi és az országos vonatkozású időszerű kérdésekkel, részletesen ismertetett a gazdasági, politikai és kulturális téren rajonunkban elért eredményeket. Mind a beszámoló, mind a felszólalók hangsúlyozták, hogy a politikai tömegmunkát a párt és a kormány határozataiból eredő, jól meghatározott feladatok alapján fejtetik ki. A legfontosabb feladatok a mezőgazdaság szocialista átalakítása képezték. Új szocialista termelési formák létrehozása, a meglévő kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások gazdasági-szervezeti megerősítése és újabb családtagoknak — az önkéntességek elvénél tiszteltetartással — a szocialista egyesületekbe való bevonása. Ezek a kérdések állottak a küldöttek figyelmének központjában.

Konkrét politikai tömegmunka — jó eredmény

A konferencia megállapította, hogy a mezőgazdaság szocialista átalakítása után azokon a helyeken érték el a legjobb eredményt, ahol alapos, konkrét politikai munkát végeztek és helyesen világították meg a dolgozók előtt álló feladatokat.

Rajonunk területén eddig 35 kollektív gazdaság és 37 mezőgazdasági társulás létesült, amely — az állami szektoron kívül — a rajon területének 44 százalékát. Különösképpen a II. pártkongresszus után mutatkozó eredmények a mezőgazdaság szocialista átalakításában. Csúszán 1956-ban több mint 1200 család lépett be a kollektív gazdaságokba és 802 család a mezőgazdasági társulásokba. Ugyanakkor az évben 17 új mezőgazdasági és 2 állattenyésztési társulás alakult. Rajonunk legtöbb közösségében megkülönböztetett figyelmet fordítottak az egyszerű szövetkezési formák szervezésére. Mostanáig 63 ipari növények, gyümölcs- és takarmány növények termesztésével foglalkozó egyszerű társulás és 534 kölcsönös segélyt nyújtó csoport létesült.

Az említett eredmények a párt-szervezetek, a néptanácsok, a tanügyi káderek és más, arra hivatott tényezők fokozott munkája következtében valósultak meg.

Jó módszerekkel dolgozott a Ság közösi pártalapszervezet. A felvilágosító tevékenységet a rajoni pártbizottság utasításainak megfelelően szervezte meg. A politikai meggyőző munkába bevonta a kommunisztákat, az agitátorokat, a pártönkivűli aktív tagjait, a képviselőket és a tanárokat, akik külön-külön három-négy dolgozó paraszti család meggyőzésével foglalkoztak. Ezenkívül a választóköreikben és a kultúrthozban feloldozták a kollektív gazdaságok mintálatpályázatát. Ezek a főbb tényezők nagymértékben hozzájárultak a kollektív gazdaság létszámának növeléséhez. Ez évben több mint 100 család lépett be a kollektív gazdaságba.

Kitűnt, hogy Vladimirescu, Zádorlak és Fekete közösi pártalapszervezetei is eredményes munkát fejtettek ki a mezőgazdaság szocialista átalakításáért. Pílan Ána delegátus elmondotta, hogy a mezőgazdaság szocialista átalakítása a rajoni pártbizottság legfontosabb feladatát képezte. Felszólalásában hangsúlyozta, hogy az új rajoni pártbizottságnak nagyobb figyelmet kell fordítania a területi pártinstruktorok irányítására, hogy azok szakavatott segítségben részesítsék az alapszervezeteket. Sutea Ana, Ság közösi pártalapszervezetének küldötte rámutatott, hogy a közösségben levő kollektív gazdaság példát mutat az egyéni gazdálkodók előtt.

A kollektív gazdaságok és a mezőgazdasági társulások gazdasági-szervezeti megerősítése mind a rajoni pártbizottság, mind pedig a pártalapszervezetek egyik fontos feladatát képezte. Ennek tulajdonítható, hogy a sági kollektív gazdaság alapítói csaknem 1 millió lej értékű, továbbá ütömenesen fejlődő a gazdaságban az állattenyésztés és a melléküzemeltetés különböző ága. A dohány, kender és a cukorrépa az évben jelentős jövedelmet biztosított a kollektív társulatnak.

A konferencián kitűnt, hogy Ság közösségben a kollektív társulat jövő felülmúlja az egyéni gazdálkodók jövedelmét. Ennek bizonyítására megemlítette Szűcs Vilmos kollektív társulatát, aki harmadmagával 725 munkanapértéket teljesített az elmúlt évben. Ezért 3357 kiló búzát, 2900 kiló tengerit, 290 kiló árpa, 246 kiló burgonyát, 34 kiló babot, 110 liter bont és pálinkát,

2012 lejt és sok más terményt — napraforgómag, cukor, szén, szalma, gyapot, gyapjú, stb. — kapott. Egy év alatt tehát mintegy 28.000 lej jövedelemben részesült.

Budurean Traian egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt öt hektár földdel rendelkezik. Az elmúlt évben ugyancsak háromtagú családjával 1800 kiló búzát, 1600 kiló tengerit, 300 kiló napraforgót és egyéb terményeket takarított be. A termények összértéke 15.000 lej lesz ki. A dolgozó parasztnak különböző kiadásai is voltak. Így például a mezőgazdasági szerszámok javítása, az állatok takarmányozása, az adó, a kvóta befizetése, illetve átadása és egyéb, amelyek összesen 7000 lejt tesznek ki. Ha tehát összehasonlítjuk a kollektívista és az egyéni gazdálkodó jövedelmét, láthatjuk, hogy Budurean Traian keresete alig éri el a kollektívista jövedelmének egyharmadát.

Gazdasági- és szervezeti téren jelentős mértékben megerősödött a Vladimirescu kollektív gazdaság is. A gazdaság alapítói több mint 900.000 lej értékű, 1955-ben 53 lejt volt egy munkanapérték értéke. Az eredmények nagyrésze annak tulajdonítható, hogy az alapszervezet megerősítette a kollektívisták közös gazdasági nagyarányú fejlesztésének fontosságát. Hasonlóképpen a szécsényi, iratosi, szentpáli, kisiratosi és más kollektív gazdaságok is gazdaságilag és szervezettel megerősödtek. A kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megerősítésével kapcsolatban Boghis Gheorghe ezeket mondta:

— A pankotai kollektív gazdaság munkáját a felső párt- és állami szervek irányították. A segítségadás azonban lehetne nagyobb is. A közösi felkereső aktivisták látogatnak meg gyakrabban a kollektív gazdaságokat. Mi elvárjuk a segítségkérés, elvárjuk, hogy számos nehéz kérdés megoldásában támogassanak bennünket.

A mezőgazdasági társulások is megerősödtek mind gazdaságilag, mind pedig szervezettel. Jó eredményt ért el Gaisa falu mezőgazdasági társulása. A helyi pártalapszervezet türelmes felvilágosító munkával vette rá az egyéni gazdálkodókat a pártmunkára utra.

A konferencia munkálataiból kitűnt, hogy ez évben a rajoni pártbizottság eredményes munkát végzett a mezőgazdaság szocialista átalakításáért, jobban ellenőrizte a falusi párt-szervezetek munkáját. Ez által megszilárdult a párt-szervezetek és a parasztság tömegei közötti kapcsolat, változatosabb formákat használtak a politikai meggyőző munkában. A mezőgazdaság szocialista átalakításáért kifejtett politikai tevékenység előbb, meggyőző jellegű öltött az RMP Központi Vezetősége július 16—17-i plenáris ülés határozatainak megjelenése után. A pártbizottság hozzájárult a hibák felszámolásához és növelte a dolgozó parasztnak a föld közelség megművelésére irányuló érdeklődését. A határozat megjelenése óta Kőrös közösségben például 75 dolgozó paraszti család kérte felvételét a mezőgazdasági társulásba.

A mezőgazdaság szocialista átalakításához nagymértékben hozzájárultak az állami gazdaságok és a GTA-k. Az állami gazdaságok nagy többsége gyakorlati tényekkel bizonyította be a nagyerőltűlt, gepesített gazdálkodás felsőbbrendűségét az egyéni, kisparaszti gazdálkodással szemben.

Fogyatékoságok, amelyek a mezőgazdaság kollektívizálásának gyorsabb ütemét akadályozták

A mezőgazdaság szocialista átalakítását kifejtett munkában sok hiba mutatkozott. Egyes alapszervezetek nem emeltek ki feladatokat magaslására és az eredmények sem kiértékelték. A konferencia munkálatai során kitűnt, hogy Ujzmadon közösségben a pártalapszervezet elégtelen politikai munkát végzett, bár a feltételek kedvezőek voltak. Ebben a közösségben egyes párttagok bizalmatlanságot tanúsítottak a mezőgazdaság különböző szocialista formái iránt. Erthető tehát, hogy azok az emberek, akik nem győződtek meg a szocialista mezőgazdálkodás előnyeiről, nem képesek arra, hogy másokat arról meggyőzzenek. Kovács Béla például, a pártalapszervezet titkára és Kovács János, a közösségi néptanács elnöke, nem járnak elől jó példával. Ezek az elvtársak nem vették tekintetbe a rajoni pártbizottság utasításait.

A mezőgazdaság szocialista átalakítása nem megy önmagától, hanem állandó politikai meggyőző munkát igényel. Elégletes politikai munkát végeznek a mezőgazdaság szocialista átalakításáért Világos, Muszta és Pankota közösségben. Ezért azok a rajoni párttagok is felelősséggel tar-

toznak, akik a rajoni pártbizottság előtt felelnek az említett közösségek alapszervezeteinek munkájáért.

Andea Traian, Császár János, Sebők Dániel és mások bírálták a rajoni pártbizottság tevékenységét. Rámutattak arra, hogy a rajoni pártbizottság egyes tagjainak tudomására hozott hibákat nem orvosolják kellő időben, s a jelentést nem halotta át az önbírálat eszéle.

Nem téveszthetjük szemelőt, hogy egyes kollektív gazdaságok nem fejlődtek gazdaságilag és szervezettel. Ez annak is tulajdonítható, hogy nem mindenütt tartották tiszteltelen a kollektív gazdaságok mintálatpályázatát. A mintálatpályázat előírásainak melőzése a kürtösi kollektív gazdaságban oda vezetett, hogy nem fejlesztették a melléküzemeltetést, a gyümölcsstermesztést, a baromfi-tenyésztést, stb., noha erre megvoltak a feltételek. Így nem növekedett, a lehetőségekhez mérten, a kollektív gazdaság alapítói, nem kielégítő a munkanapértékek értéke sem. Az elégtelen pártmunka ebben is megmutatkozik, hogy a kollektívisták sorában laza a munkafegyelm. Többen nem vesznek részt rendszeresen a munkában, hanem saját egyéni gazdaságukban tevékenykednek.

A pankotai kollektív gazdaságban ez évben háromszor változtattak meg a munkanapértéket, csak azért, hogy minél több munkanapértékben részesüljenek a tagok. Nem vették figyelembe azonban, hogy így csökken a munkanapérték értéke.

Podoaba Milutin elvtárs felszólalásában kifejtette:

— A kollektív gazdaságok egy része azt nem mutat példát az egyéni gazdálkodók előtt, mert nem tartják tiszteltelen a párt utasításait, a kollektív gazdaságok mintálatpályázatának előírásait. Tény, hogy rajonunkban számos kollektív gazdaság — Szentmárton, Majlát és más közösségekben — minden vonatkozásban fejlődött, egyes helyeken azonban a kollektív gazdaságok egy helyben toponaknak. Frumoseni közösségben 1956-ban alakult a kollektív gazdaság, de azóta a lehetőségek ellenére sem fejlődött. Ezért a közvettlen felettes párt-szervek is felelősséggel tartoznak, mert nem segítettek konkrét formában a kollektív gazdaságok.

A felszólalók beszélték a fisci, a kürtösi, a kovaszi és az Andrei Saguna-i kollektív gazdaságokban mutatkozó hibákról. A hibákért felelősséggel tartozik a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága is, mert nem ellenőrizte, hogy a mérnök és a technikusok megfelelő segítségben részesültek-e a kollektív gazdaságok.

A rajoni pártbizottság és a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága nem segítette megfelelő módon a kollektív gazdaságokat és a mezőgazdasági társulásokat a munka megszervezésében és a termelési tervek elkészítésében. A rajoni néptanács nem irányította megfelelően a kollektív gazdaságok vezetőit. A néptanács mérnökei és technikusai nem foglalkoztak elegendő mértékben a mezőgazdaság szocialista egységeinek fejlesztésével.

A konferencián egyes delegátusok kifogásolták a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatban a mezőgazdasági irányítótestek tevékenységét. Siana Valer elvtárs rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági szervek csak kis mértékben járultak hozzá a mezőgazdaság szocialista átalakításához. „Szentmárton közösségben — mondotta — nincs mezőgazdasági referens. A rajoni néptanács által küldött technikusok visszahúzódtak a különböző munkálatok elvégzését és ezért a munkálatok lassan haladnak, a rajoni néptanács mezőgazdasági osztálya viszont nem tesz semmit a hibák felszámolásáért.”

A rajoni pártbizottság tagjai és aktivistái, mint például Vuia Nicolae, Ilescu Petru, Poszár Ferenc, Iovanov Pavel és mások jól meghatározott feladat alapján egy-egy kollektív gazdaságért felelnek. Ennek ellenére nem foglalkoznak a hatáskörükbe tartozó kollektív gazdasá-

gok irányításával, nem vesznek részt közgyűléseken és nem segítik őket gyakorlatilag. Ennek ellenére Podoaba Milutin elvtárs nem vonta felelősségre a feladatokat nem teljesítő elvtársakat. Halga Lazar, Békési István és mások, miután beszéltek az alapszervezetek tevékenységéről, javasolták az új rajoni bizottságnak, hogy a jövőben hatékonyabb ellenőrzőmunkát végezzen.

A rajoni konferencia határozatai kötelezik az újonnan megválasztott párt-szervek, hogy felszámolják az eddig tapasztalt hibákat és legyen konkrét intézkedést a politikai munka megjavításáért, a mezőgazdaság szocialista átalakítása érdekében.

A párt-szervezetek élete

Nagy felelősséggel foglalkoznak a küldöttek a belső pártélet kérdéseivel. A pártélet közvetlen irányítása és vezetése érdekében a rajoni pártbizottság tagjai egyenként három-négy pártalapszervezet munkáját felelték. A pártbizottság tagjai segítségének eredményeként a párt-szervezetek minden vonatkozásban megerősödtek. Fejlődött a belső pártdemokrácia azáltal, hogy a kommuniszták nagy tömegeit bevonták a pártmunkába. Példának említhetjük Ság közösségben, a szentmártoni kollektív gazdaságban, a zimándi és a kisiratosi kollektív gazdaságban tevékenykedő párt-szervezeteket, amelyekben az összes párttagok részt vesznek az alapszervezet előtt álló különböző kérdések megoldásában. Megállapított nyert, hogy az alapszervezetek nagy többségben következetesen betartják a kollektív vezetés elvét. A közgyűléseket és a bürokráciát rendszeresen megtartják. Ezek a gyűlések a közösség, a kollektív gazdaság, az állami gazdaság és a GTA életével kapcsolatos legidősebb kérdéseket vitatják meg. Az alapszervezetek tagjai előtt beszámolókat tartanak, jobban tekintik be a munkát, alulról jövő bírálatot és haladéktalanul intézkednek a javaslatok gyakorlatbaültetéséért.

Az alumszi és a kisiratosi kollektív gazdaságok pártalapszervezetei gazdasági társulásokkal rendelkeznek a párttagjelöltek és a párttagok felvételében. A párt sorainak erősítésében hiányosan tevékenykednek a GTA-k és az állami gazdaságok párt-szervezetei, ennek tulajdonítható, hogy társadalmi összetételük sem kielégítő. Fekete Ferenc és Tordai Ferenc párttitkárok — helytelenül — azt tartják, hogy a GTA-kban és az állami gazdaságokban nincsenek megfelelő elemek, akiket bevonhatnának a párttagjelöltek, majd a párttagok sorába. Hogy mennyire helytelen ez a nézet, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a mezőgazdaság állami egységeiben több mint 600 IMSZ-tag tevékenykedik, nem beszélve a pártönkivűli aktív tagjairól, az agitátorokról és a többi becsületes pártönkivűli dolgozóról. Lehetséges, hogy ezek közül nem lehet párttagjelölteket felvenni? Természetesen erőteljesebb politikai nevelőmunka szükséges.

Nem kielégítő az alapszervezetek munkája a pártönkivűli aktívával sem. Helyenként nem nevelik a pártönkivűli aktív tagjait, nem jelölik meg feladatokat számukra.

A konferencia foglalkozott az új párttagok és a belső pártélettel is. Miután megemléztünk a téren az eredményekről, beszéltek a hibákról is. A felszólalások alkalmával egyesek bírálták azokat a párttagokat, akik lebecsülik a politikai és ideológiai szívnáluk növekedésének fontosságát.

A beszámoló és a delegátusok kitértek a pártélet más vonatkozásaira is. Az IMSZ és a szakszervezetek, valamint a többi tömegszervezetek politikai vezetése, a nők és a nemzeti kisebbségek sorában végzett politikai munka, a köztisztaság és egyéb kérdések élénk vita tárgyát képezték.

Végeztül Sabau Gligore elvtárs, a háromtanári pártbizottság bírótagja, a konferencia prezidiumának elnöke, megjelölte azokat a feladatokat, amelyek a jövőben a rajoni pártbizottság előtt állnak.

A jövővi kenyérért

Lipparajon dolgozó paraszttal lendületesen készülnek az őszi vetésre. Igyekeznek, mert tudják, hogy bőséges, jó termést csak úgy érhetnek el, ha idejében és jó körülmények között végzik a fontos mezőgazdasági műveletet.

Rajonunkban október 1-ig 230 tonna vetőmagot tisztítottak meg és készítették elő a vetésre. Ez a munka tovább folyik. A magkezeléstől is sok függ. Nagyan befolyásolja a terméseredményt.

Az őszi vetések alá a szántást 2260 hektáron végezték el. Nagy figyelmet fordítanak a dolgozók a

szántás minőségére. Ezzel párhuzamosan halad a trágyázás is. Rajonszerte 2330 hektár földre szórta a tállótrágyát, amit azonnal alászántanak.

Megkezdtek a vetést is. Október 1-ig 205 hektáron végezték el ezt a fontos munkát. A vetésben élenjárnak a bibis, a kelmáki, a neudorfi és más kollektív gazdaságok tagjai. A kollektívisták a vetési munkálataknál figyelembe veszik a minőséget, mert attól függ a jövővi termésőzam.

Wild Ferenc,
levelező

TÁVIRAT

WILHELM PIECK elvtársnak,

a Német Demokratikus Köztársaság elnökének,

JOHANNES DIECK MANN elvtársnak,

a Német Demokratikus Köztársaság Népi Kamarája elnökének,

OTTO GROTEWOHL elvtársnak,

a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökének,

WALTER ULBRICHT elvtársnak,

Németország Szocialista Egységpártja KB első titkárának

A Német Demokratikus Köztársaság kiküldetésének fedetik évfordulója alkalmából szívesen jókívánságainkat küldjük mind Önöknek személyesen, mind a német népeknek.

A román nép szívből örövend azoknak a sikereknek, amelyeket a Német Demokratikus Köztársaság a békés, szocialista építésben, az államaink közötti sokoldalú együttműködés és barátság fejlesztésében elérte, nepeink, valamint a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítása érdekében.

További sikereket kívánunk a Német Demokratikus Köztársaság erősítéséhez és fejlesztéséhez, a német nép törekvéseinek, az ország demokratikus egységének megvalósításához, a béke megvédéséhez.

Dr. PETRU GROZA,
a Román Népköztársaság
Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének
elnöke,

CONSTANTIN PIRVULESCU

a Román Népköztársaság
Nagy Nemzetgyűlése elnöke,

CHIVU STOICA,

a Román Népköztársaság
Minisztertanácsának elnöke,

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ,

a Román Munkáspárt KV
első titkára

Ulan Batorba érkezett

a Román Népköztársaság küldötsége

ULAN BATOR. (Agerpres.) —

A Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának és a Mongol Forradalmi Néppárt KB meghívására október 6-án Ulan Batorba érkezett a Román Népköztársaság küldötsége, élén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárral, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének első titkárával, a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének tagjával.

A mongol és román nemzeti zászlókkal díszített repülőterén a mongol

kormány és a Mongol Forradalmi Néppárt vezetői, miniszterek, mongol társadalmi aktivisták és több diplomáciai képviselőt vezetői fogadták a küldötséget.

A román vendégeket I. Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke üdvözölte.

Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs az üdvözlésre válaszolva kifejezte azt a meggyőződését, hogy a Román Népköztársaság küldötségeinek mongoliai látogatása még jobban elmélyíti a két ország baráti kapcsolatát.

Az önköltség kérdése az iratosi kendergyárban

Hepe-hupás, poros út vezet az iratosi Junius 11 kendergyár felé. Azért írom le először a sorokat, mert ez az út is befolyásolja a kendergyárban a terv egyik mutatószámát, nevezetesen az önköltséget.

Egyelőre ennyit az utról, s most térjünk a tárgyra. Nézzük meg, hogyan sikerült teljesíteni a Junius 11 kendergyár dolgozóinak az évi terv főbb mutatószámait?

A mennyiségi mutatószám a kenderostnál a termelési kampány kezdetétől (április 23) szeptember 27-ig 100,8 százalékos teljesítést jelöl meg. A globális értékelő-irányzat teljesítésének aránya pedig 108 százalék. Ez utóbbi eredmény annak tulajdonítható, hogy a gyár dolgozóinak a meghatározott mennyiségűnél több elsőosztályú kenderszálat és kenderkocót sikerült előállítani, ami növelte a termelvények értékét. Így például az elsőosztályú kenderost minőségi mutatószámát 110 százalékban, a kenderkocót pedig 166 százalékban teljesítették. A termelési mutatószámra a kampány kezdetétől szeptember 1-ig 105 százalékban valósult meg.

Ezzel szemben korántsem nyilatkoztunk elismerően az önköltségi ár csökkentéséről. Az iratosi kendergyárban ugyanis hónapokon keresztül a megállapított mutatószám fölé emelkedett az önköltségi ár.

Nézzük meg, minek is tulajdonítható ez?

Elsősorban annak, hogy a kampány jóval később kezdődött meg, mint ahogyan azt tervezték (április 1 helyett április 23-án). Ezért első sorban a bukaresti Tehnometal vállalat vezetését terheli felelősség, mert bűnös hanyagsággal elodázta az iratosi kendergyár görgőgépének javítását. Jellemző a bukaresti vállalat magatartására, hogy a javítási munkákat mindmáig nem fejezték be. A 23 napi késés viszont jelentékeny idővesztést és természetesen költséget okozott a kendergyárnak. Előbb-utóbb aztán kénytelenek voltak egy Diesel-motornal helyettesíteni a görgőgépét. A Diesel-motornál, amellyel, hogy neveteg nyersanyagot fogyaszt — s ez is növelte az önköltséget, mivel a görgőgép a gyártás folyamán visszamaradó töredék fűthetik, ami semmibe sem kerül — igen gyakran áll be a szállítás. Ez további holtidőt eredményez a termelésben. Így például (csak az elmúlt hónapból) regdunk ki néhány esetet) szeptember elsején és 17-én csupán egy műszak dolgozott a gyárban. Szeptember 3-án és 6-án pedig szintén kisebb-nagyobb üzemzavarok akadályozták a termelést.

S hiba volt minden sürgelés, a számbalban telefonhívás és sürgöny, a gépész a mai napig sem készül el. Mi több, még azok az alkatrészek is hibásak, amelyeket a Tehno-

metál eddig leszállított. Így történt például a Bukarestben kiszerelt kazánaljakkal, amelyek Iratoson hibásnak, felszerelhetetleneknek bizonyultak.

Hiba lenne azonban, ha csupán erre az objektív nehézségre hárítaná a gyár vezetősége az önköltség növekedését. Már pedig ezt teszi. Könnyen meggyőződhetünk erről. Például, amikor a gyárat felkerestük, nem tudták pontosan megmondani, hogyanis állnak az önköltséggel. Erdemes követni a gyárban kialakult vélemény „logikáját”.

— A Diesel-motor, meg a termelésben beállott kiesések miatt növekedett az önköltség — vélekednek a gyárban. — Ezért pedig a Tehnometal a felolós. Mit is tehetünk mi ez ellen? Ugyebár semmit?

Csakugyan így van ez? Hát, nem éppen! Nézzük meg például a szállítási költségeket. Mivel a gyár tervét növelték, nagyobb mennyiségű nyersanyagra van szüksége. A gyárba érkező kender tulnyomó részét pedig más tartományokból szállítják. A nyersanyag az Anad-buzsáki állomásra érkezik, ahonnan tehérgépkocsikon vagy más alkalmas eszközökön folytatja útját a városból mintegy 15—20 kilométer távolságra levő gyárba. Tizenöt-husz kilométer azon a bizonyos „hepe-hupás, poros (ténleg pedig sáros) uton”, amelyről a riport elején szó volt. A gyár három tehérgépkocsija közül viszont csak egy üzemképes. Mármint, ha újabb nyersanyagszállítás igényel, akkor a gyár vezetősége kénytelen az anadi üzemektől kölcsönkérni gépkocsikat, vagy ha ez nem sikerül, be kell köcsön a gyárba szállítani a kender. Néha-néha egy kis fektér is akad, így aztán nem csoda, ha a szállítási költségek deesszéje olykor a nyersanyag értékének 25—30, esetleg több százalékára is emelkedik.

Természetesen ez csak egy a sok tényező közül, amelyek valamilyen formában hozzájárulnak az önköltség növekedéséhez.

Egy bizonyos: ha a gyár vezetőjét fokozottabb mértékben foglalkoztatná az önköltség kérdése, akkor elmondhatná, hogy a főkönyvtől távolról is tisztá képet nyerjen az önköltség rendkívül fontos mutatószámának helyzetéről és lépcsőlépés nyomán követné annak alakulását. A kendergyárban azonban nem ez történik. A gyár vezetősége eltűnt, hogy heketlen keresztül ki se számítsák az önköltséget.

Haladéktalanul ki kell bujnak az iratosi Junius 11 kendergyárban az objektív nehézség ak leple alól és fokozott ellenőrzéssel, az eddiginél sokkal következetesebben kell törekedni az állami terv valóamennyi mutatószámának teljesítésére.

K. J.

A Német DK megalakulásának hetedik évfordulója

Vorosilov, Bulganyin és Hruscsov elvtársak távirata Pieck, Grotewohl és Ulbricht elvtársakhoz

MOSZKVA. (Agerpres). A TASZSZ közli a következő szövegű táviratot:

Wühelm Pieck elvtársnak, a Német DK elnökének
Otto Grotewohl elvtársnak, a Német DK miniszterelnökének

Walter Ulbricht elvtársnak, Németország Szocialista Egységpártja Központi Vezetősége első titkárnak
BERLIN

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége, a Szovjetunió Minisztertanácsa és a Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága, a Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának hetedik évfordulója alkalmából szívvelyes üdvözlést és a legjobb kívánságait küldi Önöknek és Önökön keresztül a Német DK dolgozóinak és az egész német népnek.

A Német DK megalakulása és a szocialista építésben elért sikerei azt bizonyítják, hogy életképes az új szocialista rendszer, amelyet a Német DK dolgozói honosítottak meg, a munkásszítály és annak élcsapata, Németország Szocialista Egységpártja vezetésével. A Német DK-ban örökre megsemmisítették annak lehetőségét, hogy feltámadjanak a militarizmus és az agresszió erői és biztosították a német nép demokratikus erők széleskörű kibontakozásának minden feltételét. A nemzetgazdaság, a nemzeti kultúra és Németország történelme első munkás-paraszt állama lakossága anyagi jólétének állandó fellendülése, az egyesült demokra-

tikus pártok közötti szoros és következetes együttműködés eredménye.

A szovjet népet mélyreható megelégedéssel tölti el, hogy a Szovjetunió és a Német DK között, a szocialista együttműködés alapelvein nyugvó baráti kapcsolatok kifejlődése hozzájárult a Német DK felvirágzásához és szuverenitásának megszilárdulásához. Nem kétséges, hogy a Német DK, amely következetesen harcol az államok közötti békeért és együttműködésért, Németország békés és demokratikus egységéért, a jövőben is az összes békeszerető népek rokonszenvét és aktív támogatását fogja élvezni.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége, a Szovjetunió Minisztertanácsa és a Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága újabb sikereket kíván a Német DK-nak a szocializmus építésének művében, a békéért vívott harcban.

Erdősdiék és virágokból a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság megingathatatlan barátságát

K. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökségének elnöke
N. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke
N. Hruscsov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkára

Nasszer elnök nyilatkozata

KAIRO. (Agerpres).

Az Al-Masa című lap közölte Gamal Abdel Nasszer elnök válaszait, amelyekre a lap felelős szerkesztőjének kérdéseire adott.

Nasszer elnök hangsúlyozta, hogy a szuezi kérdés megvitátása a Biztonsági Tanácsban nehéz próbára teszi az ENSZ-t. A Szuezi-csatorna államosítását követő első napokban az angol és francia nyilatkozatoktól félrevezetett közvélemény ma már megfelelően értesült a reális helyzetéről. A világ közvéleménye tisztában

van azzal, hogy Egyiptom egyetlen nemzetközi szerződést sem sértett meg. A Szuezi-csatorna Társaság részvénytársaság volt és Egyiptom nem tett egyebet, mint hogy a társaság államosításával megszüntette a koncessziót.

A továbbiakban Nasszer elnök megállapította, hogy a nyugati hatalmak által használt „internacionalizálás” szó az erőszaknak és a legigazságság csupán újabb elnevezése. Az összes kis országok — mondotta Nasszer — az ENSZ felé tekintenek

és nagy érdeklődéssel várják, vajon feloldozzák-e a kis országok jogait két imperialista hatalom — Anglia és Franciaország — kedvéért.

Utalva a gyarmatosítókra azokra a próbálkozásokra, hogy ellentétet szítsanak az arabok között, folytatva ily módon a „divide et impera” (oszd meg és uralkodjál) régi politikáját, Nasszer kijelentette: az arab nemzet feltámadása befejezett tény és az imperializmusnak, valamint ügynökségének mesterkedései kudarcra vannak ítélve.

Harry Pollitt beszéde az Angol Kommunista Párt londoni nagygyűlésén

LONDON. (Agerpres). TASZSZ.

Az Angol Kommunista Párt londoni bizottsága október 6-án nagygyűlést rendezett, amelyen Harry Pollitt, Nagy-Britannia Kommunista Pártjának elnöke beszédet mondott. Pollitt bírálta az angol kormányt, hogy a szuezi politikáját és rámutatott arra, hogy az angol kormány, jóllehet a Biztonsági Tanács első terjesztette a Szuezi-csatorna kérdését, ugyanakkor azonban nem mondott le arról a politikájáról, hogy erőszakkal folyomadjék Egyiptommal szemben. A konzervatívok, mondotta Harry Pollitt, mindent elkövetnek, hogy incidentet provokáljanak, ami háborús ürgyként szolgálhatott volna számukra.

Harry Pollitt azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy az angol nép megelégedett az erőszak alkalmazásával Egyiptommal szemben. A továbbiakban kijelentette, hogy az angol kormány ciprusi politikája veszélyezteti a béke ügyét. Arra szólította fel az angol dolgozókat, hogy

még határozottabban foglaljanak állást a nyugatnemet revansista hadsereg felállítására ellen.

Nagy-Britannia Kommunista Pártjának elnöke ezután a brit szakszervezetek nemrég lefolyt kongresszusának és a laborista párt értekezletének határozatáról beszélt. Kijelentette, hogy a kongresszus, illetve az értekezlet egyes határozati javaslatát a szervezett haladó irányzatnak növekedését bizonyítja. Ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a jelenlegi feltételek mellett ki lehet vinni az egész munkásmozgalmat egységét.

A nagygyűlés résztvevői elhatározták, hogy táviratot küldenek az ENSZ főtákarához, amelyben felhívják a Biztonsági Tanácsot, mozdítsa elő a szuezi kérdés békés rendezését. Táviratot intéznek Ciprus sziget kormányzójához, amelyben követelik, hogy vessen véget a terrorakcióknak. A nagygyűlés résztvevői követelték, hogy adják meg az önrendelkezési jogot Ciprus lakosságának.

Megbeszélések a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának Elnöksége és a Magyar Dolgozók Pártjának vezetői között

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A. I. Mikoján és M. A. Szuszlov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága elnökségének tagjai, október 6-án megbeszélést folytattak Gerő Ernővel, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkárával, Kádár Istvánnal és Hidas Istvánnal, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége Politikai Irodájának tagjaival és Szántó Zoltánnal, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagjaival. A megbeszélés a két testvér párt közötti őszinte barátság és teljes, kölcsönös megértés szellemében folyt le.

—O—

Hatoyama japán miniszterelnök Moszkvába utazott

TOKIO. (Agerpres.)

A Kido Csin hirügynökség jelenti, hogy október 7-én japán kormányküldöttség utazott Moszkvába, a japán-szovjet kapcsolatok normalizálására irányuló tárgyalások folytatása céljából. A kormányküldöttséget Icsiro Hatoyama miniszterelnök vezeti.

—O—

Közös nyilatkozat a Kínai NK és Nepal közötti kapcsolatokról

PEKING. (Agerpres).

Az Új Kína jelenti:

Csu En-laj, a Kínai NK államtanácsának elnöke és Tanka Praszd Acsharia, Nepál miniszterelnöke október 7-én közös nyilatkozatot írtak alá a Kínai NK és Nepál királyság közötti kapcsolatokra vonatkozólag. A nyilatkozat aláírásánál kínai részről jelen voltak: Mao Ce-tung, a Kínai Népköztársaság elnöke, Csu-te, a Kínai NK alelnöke, Liu Sao-csi, az összkínai népi gyűlés állandó bizottságának elnöke. Nepál részéről jelen voltak az Acsharia miniszterelnök kíséretében lévő személyek.

A nyilatkozat kiemeli, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvétele, a békés egymás mellett élés útjára irányító hűség kinyilvánítása óta még inkább megszilárdult Kína és Nepál barátsága.

A nyilatkozat a továbbiakban rámutat a két ország között nemrég létrejött baráti és kereskedelmi egyezmény nagy jelentőségére. A Kínai NK és Nepál kormányai kijelentik, hogy továbbfejlesztik az egyenlőség és a kölcsönös előnyökön alapuló hagyományos gazdasági, kereskedelmi és kulturális kapcsolatokat.

A nyilatkozat aláírásával egyidejűleg a Kínai NK külkereskedelmi minisztere és Nepál kereskedelmi és iparügyi minisztere gazdasági egyezményt írtak alá, amely szerint a Kínai NK pénzügyi segítyt nyújt Nepálnak.

Rádióműsor

Kedd, október 9.

BUKAREST I.: 6: A Szentela vezérlő. 6.15: Román népi táncok. 7: Hírek. 7.15: Dalok a népek barátságáról. 7.30: Könyvtárs. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Haendel műveiből. 10: Román népi dallamok. 10.50: Esztrád-muzsika. 11.15: Előadás. 11.30: Hangverseny. 12.15: Dalok és táncok. 13: Hírek. 13.10: Déli hangverseny. 14: Haydn G-dur szimfóniája. 14.48: Román népzene. 15.30: Hírek. 15.35: Könyvtárs. 16: Román szerzők dalaiból. 17.30: Hírek. 18: Moszkva beszél. 18.40: Előadás. 18.55: Hírek. 19: Kívánság-hangverseny. 19.30: Rádióújság. 20.10: Esztrád-hangverseny. 20.45: Külgügyi kommentár. 21: Román népzene. 21.30: François Couperin. 22.15: Éjszakai hangverseny. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: Szimfonikus zene.

Riport. 19.15: Szív küldi... 20: Részletek a János vitéz daljából. 20.50: József Attila versei. 21: Esti híradó. 21.20: Rejtélyverseny. 23: Hírek. 23.10: Mikrofón előtt... 23.55: Könyvtárs. 1: Hírek.

BUDAPEST (PETŐFI): 15: Részletek Sárközi Szilveszter asszonyok című daljából. 15.45: Nemzetközi kérdések. 16: Népek zenéje. 16.35: Vonósné. 17: Tudományos lapok szemléje. 17.10: Fúvószena. 17.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 17.45: Orgonaművek. 18.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. 18.40: Ötven éves a Szépművészeti Múzeum. Előadás. 19.30: Rádiógyermek. 20.10: Enek. 20.40: Népzene. 21: Schiller megzenésített művei. 22.10: Filmzene. 22.30: Táncczene. 23: Mai német művek.

—O—

Zene

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara szerdán, október 10-én este 8 órakor tartja a Kulturpalotában az új évad első hangversenyét. Műsoron: Brinzeu Nicolae: Cíntec batrinesc és Tanc a C-dur szimfonikus szvitből, E. Grieg: a-moll hangverseny zongorára és zenekarra, J. Brahms: I. c-moll szimfonia. Vezényel: Brinzeu Nicolae, a zongorasólistát Corneliu Gheorghiu játssza.

Szerdán, október 10-én délután 6 órakor az „Orosz Könyv” könyvtár helyiségében szimfonikus hangversenyt rendeznek hangversenyről. Műsoron: Csajkovszkij: D-dur hegedűverseny. A Moszkvai Rádió szimfonikus zenekarával Nyebolszkij vezényli. A hegedűsolistát Leonid Kogan játssza. Bevezető előadást tart dr. Dorin Speranția.

Közlemény

Az Orvostudományi Társaság aradi fiókja kedden, október 9-én a Poliklinika nagytermében este 7 órai kezdettel tudományos megbeszélést tart valamennyi osztály bevonásával.

Két előadás hangzik el. Az elsőnek szerzői dr. Lustrea V., dr. Alexandrescu N. és dr. Nicol A. A második előadást pedig dr. Pop A. tartja.

Kiállítás a Szolnoki Művésztelep festőinek alkotásaiból

Az aradi Kulturpalotában lévő Tartományi Múzeumban kiállítás nyílt a Szolnoki Művésztelep festőinek alkotásaiból. A kiállítás, az 1848

—49-es forradalmi múzeum, a régészeti osztály és a képtár megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 16—19 óra között.

Ma filmszínházainkban

Dózsa György október 15-ig: OTHELLO. Naponta 10 és 12 órakor matiné. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Nicolae Balcescu október 12-ig: A 306-os UGYCSOMO. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta 11 órakor matiné. Herbák János október 10-ig: A HEGYI TO TITKA. I. L. Caragiale

október 11-ig: RETTEGETT IVAN. Ifjúsági október 10-ig: AZ 1905-ös EV. Solidaritatea október 10-ig: REJTJELES LEVEL. Maxim Gorkij október 10-ig: A REMENYSEG. ORAI. Ilie Pintilie (Gradiste) CFR október 12—14-ig: A VOROS TAVI. ROZSA. Előadások: 5 és 7 órakor.

A Szuezi-csatorna államosítása után mind idősebbé válik az a kérdés, hogy mi lesz a Panama-csatorna sorsa, amelynek építése majdnem hasonló körülmények között folyt le, mint a Szuezi-csatornáé.

Az észak- és délamerikai szárazföldet egy S alakú, viszonylag keskeny földnyelv — Közép-Amerika — köti össze. Ezen a földnyelven hat kis ország — a közpamerikai köztársaságok: Guatemala, Honduras, San-Salvador, Nicaragua, Costa Rica és Panama — terülnek el.

A mai Panama Köztársaság Carraibi tengeri partvidékét 1503-ban Kolumbusz kutatta fel, átjárót keresve Nyugat felé. Tíz évvel később, 1513-ban Balboa spanyol rablóvezér halott először a benszült indiánoktól arról, hogy a hegyeken túl egy másik óceán húsz napig tartott. Embert nem járt trópusi erdőkön hatoltak át Balboa és emberei, hogy elérjék céljukat. 1513 szeptember 25-én megállapították az ismeretlen óceánt, melyet Dél-tengernek neveztek el. (A Csendes-óceán nevet Magellán, a nagy portugál hajós adta ennek a hatalmas óceánnak). Balboa az egész partvidéket a spanyol király nevében birtokba vette. 1519-ben a spanyolok a Csendes-óceáni parton megalapították Panama városát. Ez a város hamarosan a spanyol gyarmati hálózat egyik legfontosabb pontja lett. Itt gyűjtötték össze a nyugati oldalról érkező országokból összerakott kincseket, ide hordták a Pizarro által meghódított Peru inkáinak minden aranyát, amit innen ezernyi rabszolga szállított át a földnyelven az Atlanti-óceáni oldalra. Itt ismét hajóra rakták a kincseket és — a havannai gyűléseket pontot érintve — a többi hasonló ratományu hajóval együtt egy csoportban utaztak Spanyolország felé.

A gyarmatosítók látták, hogy a rablított holmik átszállítása a két óceán között — a hiányzó vizut miatt — igen nehézkes. Ezért már 1529-ben egy spanyol tiszt, Alvaro, javasolta, hogy csatornát kell ásni a két óceán között. Ki is jelölte a készítenő csatorna vonalát, amelyet a mostani csatorna csaknem pontosan követ.

A spanyol király eleinte pártolta a csatornaépítés gondolatát, de midőn 1588-ban az angolok levertek a „gróvzhetetlen armadát” és Spanyolország hatalmas hanyatlani, Angliáé viszont emelkedni kezdett, II. Fülöp spanyol király — attól való félelmében, hogy az építendő csatorna az angolok kezébe kerülhet — halálbüntetés terhe alatt megtiltotta, hogy ezzel a kérdéssel továbbra is foglalkozzanak.

1671-ben Henry Morgan angol kalózezer, a földnyelven áthalovva, meglátta és megsemmisítette Panama városát, miután minden kincset elrabolta. Morgan e tettéért nem mesélt rangot kapott az angol királytól és Jamaika-sziget kormányzója lett. A megsemmisített városról néhány kilométerre a spanyolok új várost építettek fel, amit szintén Panamának neveztek el. Ez a mai Panama városa.

Az állandó kalóztámadások következtében azonban ez a város az idő folyamán elvesztette egykori jelentőségét. Az ellett évszázadok alatt többször is felmerült a csatorna építésének gondolata, azonban — különböző okokból — nem valósulhatott meg. 1841-ben Panama városa kimondotta függetlenségét és a Columbia államszövetséghez csatlakozott. Ezt megelőzőleg, 1826-ban a spanyol iga alól felszabadult dél-amerikai államok panamai kongresszusán elhatározták egy, a földnyelvet átszelő csatorna építését, még pedig oly módon, hogy ezt a délamerikai államok közös erővel valósítsák meg. A kongresszus vezetője és a csatornaépítés legelső kezdeményezője Simon Bolívar, a felszabadító háborúk nagy hadvezére volt.

Amiről beszélni kell

A PANAMA CSATORNA

Az egyre növekvő hatalmu imperialista államok között heves versengés indult meg az építendő csatorna fölötti uralomért. Az elszegyedett és korrupt vezetőrétegek által sanyargatott délamerikai államok csakhamar lemondtak arról, hogy a csatornát saját erejükkel építsék fel. Az Egyesült Államoknak sikerült Angliát kiűzni a versenyből és így az egyedüli állam maradt, amely a csatorna építésére képes volt.

1846-ban az Egyesült Államok szegyenletes szerződést kényszerített Uj-Granadára (a mai Columbia állam régi neve). „A szerződés” szerint az Egyesült Államok jogot kapott arra, hogy a földnyelven vámnélküli szállíthassa át áruát, még pedig „minden jelenleg létező módon, vagy amelyek a jövőben létezni fognak”. Ezenkívül jogot kapott arra, hogy „a földnyelv békéjét és a szállítás biztonságát” biztosítsa.

Ennek az egyezménynek alapján egy amerikai társaság megépítette a Csendes-óceáni Panamát, a Carraibi tenger melletti Colon-nál összekötő 77 kilométer hosszú vasutat, mely a panamai földnyelvet átvágja. Ezt a vasutat a nyugatindiai szigetekről idehozott szinesbőrűk és bevándorolt kínai kulik építették. „A sárgaláz, a malária és az elégtelen táplálkozás miatt a munkások tömegestől pusztultak el. 1869-ben, midőn a Szuezi-csatorna elkészült, annak építője, Lesseps Ferdinand öszhozott egy „óceánközi csatornaépítő társaságot azzal a céllal, hogy megépítsék a Panama-csatornát. A munkálatok megkezdése után rövid idővel a társaság működése viharos botrányokba fulladt. A botrányok oka nem csak az volt, hogy egymásután derültek ki a nagymértékű sikkasztások és lopások a csatorna vezetésén belül, hanem az is, hogy az Egyesült Államok minden eszközzel gátolta az építkezése-

ket és az általa kezelt vasutat ennek a célnak a szolgálatába állította. Ezért a franciák kénytelenek voltak eredeti értékének háromszorosáért megvásárolni ezt a vasutvonalat, amelyre anyagszállítások miatt feltétlenül szükségük volt.

A csatornaépítő munkások — akárcsak annak idején a vasútépítők — tömegesen pusztultak el a ragályos betegségek, az éhségtől, a felgyűltek kegyetlenkedéseitől. Csúpn az építkezések kezdeti időszakában 50.000 ember halt meg.

Az amerikaiak nyílt aknamunkája, valamint a hallatlan méretű korrupció a társaságon belül, meglette a magáét és 1889-ben a társaság megbukott és a munkálatok megszüntek. Minden eddigi felülmúló méretű világbotrány patlant ki. Százötven képviselő és miniszter szerepelt a társaság által megvesztegetett névsorán. (Azóta ment át a panama-szó mai jelentősége a közudatba).

1894-ben a gyászos véget ért társaság romjain ujjalakult az új Panama-csatorna Társaság, amely már csak a megmaradt, még mindig több száz millió dolláros értékű képviselő felszereléseket és építkezéseket tudta nyolcvanmillió dollárért az amerikaiaknak eladni.

Az akkor még Columbia államhoz tartozó csatornasávot az Egyesült Államok bére akarta venni, de olyan lealázó feltételek mellett, hogy a köztársasági elnök és a parlament nem volt hajlandó ebbe beleegyezni. Az amerikai kormány erre tárgyalásokat kezdett néhány, mindenre elszánt panamai hazaárulóval, hogy „fölkeltés” szervezzenek és kiáltás ki a „független” Panama Köztársaságot.

1903 november 4-én a panamai kőbőbe érkezett tíz amerikai hadihajó ágyúinak védelme alatt a „nemzeti felkelésben” résztvevők kiköltö-

ták a „független Panamai Köztársaságot”.

Két héttel később az „új köztársaság” követelte aláírta Washingtonban a csatornasáv átengedésétől szóló szerződést. Eszerint a köztársaság átadott az Egyesült Államoknak a panamai földnyelven egy 16 kilométeres sávot „örökös használatra és ellenőrzésre”, továbbá négy kis szigetet a Panamai-fölsőben. Panama Köztársaság teljesen lemondott a területet felelti bármilyen jogáról. Az Egyesült Államoknak joga van bárhol és bármilyen területet megvásárolni, vagy bérbevenni, melyeket az építendő csatorna biztonsága szempontjából szükségeseknek vél. Ugyanígy jogában áll erődítéseket építeni és katonai csapatokat tartani a területen. A szerződés még azt is kimondja, hogy bármikor, amikor az Egyesült Államok szükségesnek véli, jogában áll „szárazföldi és tengeri haderejével Panama területét megvédeni”. A szerződés kizárólagossági jogot biztosított az Egyesült Államoknak minden — a jövőben építendő — szárazföldi, vagy vízi közlekedési út felett.

Mindezekért az Egyesült Államok egyszer s mindenkorra tízmillió dollárt és azonnali évi kétszázötvenezer dollár bért fizetett.

E leigázó szerződés megkötése után az amerikaiak újból megkezdtek az abbahegyőtt csatorna-építkezéseket. Természetesen megint a nyugatindiai szigetekről hozott négerrel, — akik ismét ezerszámra pusztultak el az embertelen munkakörülmények miatt. 1914-ben be is fejezték az építést, de a közbejött első világháború folytán a hivatalos megnyitására csak 1920-ban került sor.

A második világháború folyamán, 1942-ben Panama — a leigázó szerződés értelmében — 134 stratégiai pontot adott át az Egyesült Államoknak védelmi célokból, azzal a feltétellel, hogy a pontokat legkésőbb egy évvel a háború után kiürítik. E pontok közül az Egyesült Al-

lamok még egyet sem adott vissza. Panamának meg a mai napig sincsen saját hadserege, „védelméről” kizárólag az Egyesült Államok gondoskodik és állami függetlensége csak addig terjed, amíg az nem ellenkezik a washingtoni hadügyi minisztérium érdekeivel.

Az amerikai United Fruit Company, a panamai termőföldek korlátlan ura, melyek legtöbb terméke, a banán, ezt a társaságot gazdagítja. A Csendes-óceáni oldalon fekvő Panama és a Carraibi tengerparton fekvő Colon város lakosságának háromnegyed része közvetve vagy közvetlenül a társaság alkalmazottja vagy haszonélvezője.

A csatorna teljes hossza 81,6 kilométer és forgalmára jellemző, hogy például 1950-ben mintegy 5700 hajó haladt át rajta, 30 millió tonna rakománnyal. (Ugyanannyi idő alatt a Szuezi-csatornán 61 millió tonna hajórakomány haladt át). A Panama-csatorna minden métere emberéletbe és tízezer dollárba került, de ez a befektetés távolról sem bizonyult olyan jó üzletnek, mint a Szuezi-csatorna, mert a bevételek eddig még csak részben fedezték a befektetett költségeket.

Mi tehát a magyarázata annak a hatalmas érdeklődésnek, melyet az Egyesült Államok a Panama-csatorna iránt tanusít? A magyarázat igen egyszerű. Egyrészt a csatorna a világ egyik legfontosabb stratégiai kulcspontja, a másik, épp oly fontos ok az, hogy a csatorna őrzésének ürügyével az Egyesült Államok állandóan növelheti hadikészültségét Közép-Amerikában és ezzel a földnyelv államait saját gyarmataiként irányíthatja. Mindezek a tények értetetővé teszik, miért ragaszkodik az Egyesült Államok annyira a Panama-csatornához.

A legutóbbi hetek politikai eseményei azt mutatják, hogy az Egyesült Államok kormányának még sok fejfájást fog okozni a panamaiak öntudata ébredése.

—SZ—